

Základní pojmy právní (podzim 2016) opakování

Určete, o jaký druh právní normy se jedná (přikazující, zakazující, opravňující).

§ 673 ObčZ: Manželství nemůže uzavřít osoba, jejíž svéprávnost byla v této oblasti omezena.

§ 857 odst. 1 ObčZ: Dítě je povinno dbát svých rodičů.

§ 1012 ObčZ: Vlastník má právo se svým vlastnictvím v mezích právního řádu libovolně nakládat a jiné osoby z toho vyloučit.

Určete, zda se jedná o normu kogentní nebo dispozitivní.

§ 1958 odst. 2 ObčZ: Neujednají-li strany, kdy má dlužník splnit dluh, může věřitel požadovat plnění ihned a dlužník je poté povinen splnit bez zbytečného odkladu.

§ 1016 ObčZ: Plody spadlé ze stromů a keřů na sousední pozemek náleží vlastníkovi sousedního pozemku.

§ 1921 odst. 2 ObčZ: Vadu krytou zárukou musí nabyvatel vytknout zciziteli bez zbytečného odkladu poté, kdy měl možnost předmět plnění prohlédnout a vadu zjistit, nejpozději však v reklamační lhůtě určené délkou záruční doby.

§ 1960 ObčZ: Je-li podle smlouvy dlužník oprávněn, aby určil čas plnění, a neurčí-li jej v přiměřené době, určí jej na návrh věřitele soud podle okolností případu.

Jaký je hlavní rozdíl mezi soukromým a veřejným právem?

Uveďte alespoň 3 příklady právních vztahů.

Jak je možné vymezit právní vztah?

- a) Vztah mezi určitým subjektivním právem a povinností, která mu odpovídá, např. mezi právem věřitele na uspokojení jeho pohledávky a povinností dlužníka tuto pohledávku uspokojit
- b) vztah mezi určitým subjektem práva, např. FO a určitou věcí, hodnotou či právem např. majetkem, typickým příkladem je vztah vlastníka a vlastněné věci
- c) vztah mezi nejméně dvěma fyzickými osobami, který je v souladu s právem a v němž jen a pouze FO vystupují jako nositelé práv a povinností stanovených právními normami
- d) vztah mezi nejméně dvěma subjekty, který má právní základ, je v souladu s právem a v němž jeho subjekty vystupují jako nositelé práv a povinností stanovených právními normami

Které z uvedených okolností patří mezi tzv. právní skutečnosti?

- a) Vznik, změna nebo zánik právního vztahu
- b) pouze právní a protiprávní úkony, resp. jednání (uzavření smlouvy, způsobení škody)
- c) právní jednání (úkony), protiprávní jednání, právní události a protiprávní stavy
- d) výhradně právní jednání, právní události a protiprávní stavy

Příklad

Pan Aleš Novák prodává na tržišti ovoce a zeleninu. Paní Eva Janečková si od pana Nováka koupila 5 pytlů brambor na uskladnění. Týden po uskladnění brambor zjistila, že část brambor je nahnilá a zapáchá. Z tohoto důvodu se paní Janečková obrátila na pana Nováka s požadavkem na dodání nových brambor. Pan Novák odmítl uspokojit reklamaci paní Janečkové s odkazem, že je uskladnila v nepříznivých klimatických podmínkách. Paní Janečková se proto se svým požadavkem obrátila na Českou obchodní inspekci. Zvažuje podání žaloby k soudu.

Úkoly:

1. Určete účastníky právních vztahů
2. Co je obsahem kupní smlouvy?
3. Vytipujte, o jaká odvětví práva se v daném případě mezi účastníky právních vztahů jedná.

Určete, o jaké právní normy se jedná (hmotné, procesní, kogentní, dispozitivní).

§ 672 odst. 1 ObčZ: Manželství nemůže uzavřít nezletilý, který není plně svéprávný.

§ 81 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád: Účastník může proti rozhodnutí podat odvolání, pokud zákon nestanoví jinak.

Doplňte do textu vhodné výrazy.

V ČR patří mezi právní předpisy zejména Hierarchicky mají největší sílu a některé přijaté, následují, atd.

Ne všechny prameny čili formy práva mají stejnou míru závaznosti neboli stejnou Některé prameny práva jsou jiným, přičemž níže postavené prameny práva nesmějí pramenům práva s právní silou vyšší. Jako celek si lze tedy právo představit jako hierarchicky strukturovanou, v níž platí princip: čím vyšší patro, tím vyšší, ale zpravidla i nižší počet pramenů práva téže právní síly.

Na vrcholu naší pyramidy, která symbolicky představuje právní řád České republiky a s jistými menšími obměnami i právní řády kontinentální právní kultury, stojí právní normy označované jakožto